

عاشورا

تجلی دوستی و دشمنی

حسینی، خلیل، ۱۳۳۳ -

عاشورا تجلی دوستی و دشمنی / مؤلف خلیل حسینی. --

تم: مسجد مقدس صاحب الزمان (جمکران)، ۱۳۸۲.

ص. ۳۶۸

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیها.

کتابنامه بصورت زیر نویس.

۱. دوستی (اسلام)، ۲. دوستی (اسلام) -- احادیث، ۳. دوستی (اسلام) -- جنبه های تراثی، ۴. تولی و تبری، ۵. حسین

بن علی (ع)، ۶. امام سوم، ۴ - ۶۱ قد - - جزای دشمنان، ۶ راقمه کریلا، ۶۱ ق - - فلسفه، الف. مسجد جمکران، ب.

عنوان.

۲۹۷ / ۳۷۶

BP۱۹۶/۶۵/ع ۲

۴۷۶۸ - ۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

- نام کتاب: عاشورا تجلی دوستی و دشمنی
- مؤلف: سید خلیل حسینی
- ناشر: انتشارات مسجد مقدس جمکران
- تاریخ نشر: بهار ۱۳۸۴
- نوبت چاپ: اول
- چاپ: اسوه
- تیراژ: ۳۰۰۰ جلد
- قیمت: ۱۳۰۰ تومان
- شابک: ۳ - ۳۳ - ۸۴۸۴ - ۹۶۴

- مرکز پخش: انتشارات مسجد مقدس جمکران
- تلفن و نمابر: فروشگاه بزرگ کتاب واقع در صحن مسجد مقدس جمکران
- قلم - صندوق پستی: ۷۲۵۳۷۰۰، ۷۲۵۳۳۴۰ - ۲۵۱۰
- حق چاپ مخصوص ناشر است: ۶۱۷

فهرست مطالب

۱۷	پیشگفتار
۲۵	□ فصل اول - اهمیت و ارزش دوستی و محبت
۲۷	اهمیت و جایگاه دوستی و دشمنی در مجموعه دین
۳۲	آینده انسان در گرو دوستی و دشمنی
۳۴	نگرانی نسبت به آینده
۳۷	بالاترین ارزش‌ها
۴۱	□ فصل دوم - دوست داشتنی‌ها
۴۳	دوست داشتنی‌ها
۴۴	نقش نادانی در وارونه جلوه دادن زیبایی و زشتی
۴۵	نقش آرایشگر در زیبا جلوه دادن زشت‌ها
۴۶	شیطان، آرایشگر بدی‌ها
۴۶	عقل، روشن کننده واقعیت‌ها
۴۷	انسان‌های پاک و عشق به خوبی‌ها

- ۴۸ (۱) دوستی فقط برای خدا
- ۴۸ (۲) تقاضای دوستی نسبت به دوستان خدا
- ۴۹ (۳) دوستی با اهل بیت علیهم السلام، برترین دوستان خدا
- ۵۲ (۴) دوستی نسبت به دوستان اهل بیت علیهم السلام
- ۵۲ آلوده‌ای که پاک می‌شود
- ۵۴ گناه، سدّی شکستنی که مانع دوستی نمی‌شود
- ۵۴ پیوند دوستی با دوستان اهل بیت علیهم السلام همانند سلمان، ابوذر و مقداد
- ۵۶ مهرورزی نسبت به بندگان خوب خدا
- ۵۷ نشانه دوستی نسبت به بندگان خوب
- ۵۸ آیا دوستی حدّ و مرز می‌شناسد؟
- ۶۱ مهر نورزیدن نسبت به بیگانگان و نیکی نمودن به آنان
- ۶۲ دعا برای گمراهان
- ۶۳ (۵) دوستی نسبت به ماندگاران
- ۶۵ عشق امام سجاده علیه السلام به دیدار سر بریده امام حسین علیه السلام

□ فصل سوم - سنگ محک و ادعای دوستی

- ۶۹ ادعای محبت و سنگ محک
- ۷۰ (۱) به یاد محبوب بودن
- ۷۱ یاد خدا نشانه محبت و دوستی
- ۷۲ (۲) تلاش برای رسیدن به محبوب

- ۷۳ . اویس در جست و جوی پیامبر ﷺ
- ۷۶ در جست و جوی مهدی ﷺ
- ۷۷ جابر بن عبد الله انصاری و زیارت امام حسین ﷺ
- ۷۹ زیارت امام حسین ﷺ
- ۸۰ (۳) جدا نشدن از محبوب در سختی‌ها
- ۸۱ داستان عدی بن حاتم
- ۸۵ دوستی تو از دلم بیرون نمی‌رود
- ۸۷ (۴) همرنگ شدن با محبوب
- ۸۸ دوستدار نماز
- ۸۹ به یاد تشنگی دوست
- ۹۲ همرنگی با اهل بیت ﷺ
- ۹۲ (۵) اطاعت
- ۹۴ پاسخ به خواسته دوست
- ۹۷ بیداری و محبت، یاوری برای اطاعت
- ۹۹ اطاعت و فرمانبری در کربلا
- ۱۰۱ (۶) تأثیر بر روح و روان
- ۱۰۲ محبت، باینده دوست
- ۱۰۳ ابو هارون و دوستی امام
- ۱۰۶ ابوهارون و پیوند با امام حسین ﷺ

۵ فصل چهارم - راه‌های پیدایش محبت و دوستی

- ۱۰۹
- ۱۱۱ (۱) پاک نمودن قلب از اغیار
- ۱۱۱ محبت و دوستی دنیا
- ۱۱۲ دنیا برای آخرت
- ۱۱۵ دوستی دنیا در راستای دوستی خدا
- ۱۱۸ دوستی زن و فرزند برای خدا
- ۱۲۰ دنیا دوستی در کربلا
- ۱۲۱ دنیا دوستی عمر سعد
- ۱۲۲ (۲) شناخت و معرفت
- ۱۲۳ آشنایی با نعمت‌ها، راه دوستی با خدا
- ۱۲۴ چرا علی علیه السلام را دوست داری؟
- ۱۲۶ آشنایی با امام مجتبی علیه السلام
- ۱۲۷ آشنایی با زیبایی‌ها
- ۱۲۸ خداوند زیبایی‌ها
- ۱۳۰ مباحثه برای دوستی امام حسین علیه السلام
- ۱۳۲ (۳) پیوند و ارتباط
- ۱۳۴ پیوند با فضایل امام علی علیه السلام
- ۱۳۴ هر روز به دیدار پیامبر خدا صلی الله علیه و آله
- ۱۳۶ پیوند با نگاه به علی علیه السلام
- ۱۳۶ کمال حج به دیدار اهل بیت علیهم السلام
- ۱۳۸ از کوفه تا مدینه برای دیدار

۱۳۹	دیداری سرنوشت‌ساز
۱۴۱	دیدار در کنار مزار
۱۴۲	دیدار چه مقدار
۱۴۳	خدمت بستگان
۱۴۵	پیوند عاطفی
۱۴۷	محزون بودن برای حسین علیه السلام
۱۴۹	تأثیر شادی و غم دوست بر دوست
۱۵۱	احساسات یک طرفه نیست
۱۵۲	ارتباط اقتصادی (قرض دادن)
۱۵۳	پرداخت خمس
۱۵۴	تمام زمین مال ماست
۱۵۶	داستان حاج علی بغدادی

۱۶۵	□ فصل پنجم - آموزش و پرورش محبت و دوستی در کودکان
۱۶۷	آموزش و پرورش محبت و دوستی در کودکان
۱۶۷	۱) لقمه حلال
۱۶۸	گذشتن از حق برای ولادتی پاکیزه
۱۶۹	ولادت فاطمه علیها السلام با غذای بهشتی
۱۷۰	۲) تمتع جنسی مشروع از همسر
۱۷۲	با نام خدا همبستر شدن
۱۷۳	۳) مواظبت در دوران بارداری

- ۱۷۵ خوشبختی و بدبختی در شکم مادر
- ۱۷۵ ۴) دوران نوزادی و کودکی
- ۱۷۹ آمادگی کودک برای پرورش
- ۱۸۰ کام نوزاد با آب فرات
- ۱۸۱ تربیت حسینی و در امان بودن نوزاد
- ۱۸۲ تأثیر صداها بر نوزاد
- ۱۸۳ تأثیر صدای اذان در گوش نوزاد
- ۱۸۴ شنیدن نام محبوب
- ۱۸۴ تأثیر نام بر دوری شیطان
- ۱۸۵ احترام به نام‌های مقدس
- ۱۸۵ تغییر دادن اسم نامناسب
- ۱۸۶ تغییر نام طفل توسط پیامبر خدا
- ۱۸۷ مکان‌ها و فضاهای تأثیر گذار
- ۱۹۱ تأثیر پذیری در دوران شیرخوارگی
- ۱۹۴ ۵) آموزش و پرورش محبت از طریق آشنایی
- ۱۹۵ نقل فضایل و ارزش‌های دوران کودکی اهل بیت علیهم‌السلام
- ۱۹۶ کودکی پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم
- ۱۹۷ داستانی از کودکی امام حسن و امام حسین علیهم‌السلام
- ۲۰۰ محبت و توجه اهل بیت علیهم‌السلام به کودکان
- ۲۰۱ توجه و محبت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم نسبت به کودک
- ۲۰۲ امام علی علیه‌السلام و توجه به کودک

- ۲۰۳ امام حسین علیه السلام و توجه به کودکان در کربلا
- ۲۰۴ ۶) آشنایی با کودکانی که اهل بیت علیهم السلام را دوست داشتند
- ۲۰۵ ۷) توجه دادن کودک به از بین رفتن مشکلات به وسیله اهل بیت علیهم السلام
- ۲۰۶ کودک نمونه
- ۲۰۷ نجات کودک از سقوط
- ۲۰۸ حفاظت از محبت و دوستی
- ۲۰۸ افراط و زیاده روی
- ۲۱۰ تبلیغات دشمن
- ۲۱۱ شیرینی برای از بین بردن دوستی و محبت
- ۲۱۳ عاشورا و عوامل محبت زدا

□ فصل ششم - نفرت و دشمنی

- ۲۱۵ نفرت و دشمنی
- ۲۱۷ با دشمنان خدا دوست نشوید
- ۲۱۸ دوستی دروغین
- ۲۲۰ آزمایش دوستی، با دشمنی نسبت به دشمنان
- ۲۲۱ درود خدا بر بیزار از دشمنان
- ۲۲۳ تقاضای بازگشت به دنیا برای بیزاری جستن
- ۲۲۴ بیزاری و نفرت حسین بن علی علیه السلام از دشمنان
- ۲۲۶ نفرین امام علیه السلام و هلاکت دشمن
- ۲۲۷ راه پیدایش نفرت و دشمنی
- ۲۳۰ تجلی بغض و نفرت در یاران امام حسین علیه السلام

- ۲۳۱ زیارت عاشورا و اظهار دشمنی
- ۲۳۲ عابس، نمونه تبرّی و دشمنی
- ۲۳۳ دشمنی در رفتار و عمل
- ۲۳۴ همرنگ نشدن با دشمن
- ۲۳۶ آشکار نکردن دشمنی در شرایط تقیه
- ۲۳۸ دشمنی نسبت به چه چیز و چه کسانی؟
- ۲۳۹ (۱) دشمنان خدا و خالق هستی
- ۲۴۱ ارتباط تمدن‌ها و فرهنگ‌ها
- ۲۴۲ (۲) دشمنان پیامبر و اهل بیت علیهم‌السلام
- ۲۴۴ (۳) ظالمان و ستمگران، دشمنان سعادت و خوشبختی
- ۲۴۵ شهر خیمه
- ۲۴۷ حاکم بر و جرد
- ۲۴۸ تبرّی در عاشورا، شوهر کنار همسر

- ۲۵۱ **❏ فصل هفتم - آثار و ثمرات دوستی در دنیا**
- ۲۵۳ دوستی طرفینی
- ۲۵۳ به خدا قسم شما را دوست می‌دارم
- ۲۵۵ دیدار و گفت و گوی با شما را دوست دارم
- ۲۵۶ امام زمان علیه‌السلام دوستش را فراموش نمی‌کند
- ۲۵۶ دعای امام هشتم علیه‌السلام برای دوست
- ۲۵۷ جابر و کمیت شاعر
- ۲۵۹ گریه برای گرفتاری دوست

۲۶۳	توجه به دوست نادان
۲۶۴	محبت امام علیه السلام به دوست نصرانی
۲۶۶	محبتی بدون پاسخ نمی ماند
۲۶۶	پاسخ دوستی، محبت است
۲۶۸	پاسخ دوستی به مقدار گریه بر تشنگی امام حسین علیه السلام
۲۷۱	□ فصل هشتم - آثار و ثمرات دوستی در آخرت
۲۷۳	ثمرات دوستی و محبت در آخرت
۲۷۴	دوستی و همراهی محبوب در سفر آخرت
۲۷۵	موقف و ایستگاه اول - هنگام مرگ
۲۷۷	لحظه جدایی و هنگام مرگ
۲۷۸	در انتظار دوست
۲۸۱	در رثای سالار شهیدان
۲۸۲	حضور ائمه علیهم السلام بر بالین مؤمن
۲۸۵	دیدار دوست و لحظه فراق در کربلا
۲۸۷	موقف و ایستگاه دوم - قبر
۲۸۹	ورود به منزل جدید
۲۹۳	دوستان یاری رسان در خانه قبر
۲۹۸	بدرقه ای گرم و صمیمی هنگام رفتن
۳۰۰	استقبال از عزیز خدا حسین علیه السلام

موقف و ایستگاه سوم - خروج از قبر

- ۳۰۳ بیرون آمدن از قبر در قیامت
- ۳۰۵ فریادرسی دوست، هنگام سختی
- ۳۰۷ با پای پیاده به دیدار دوست
- ۳۰۸ با نشانی از دوست

موقف و ایستگاه چهارم - تطایر صحف

- ۳۱۱ به پرواز در آمدن نامه‌های عمل
- ۳۱۳ روزی که هر امنی به زانو در می‌آید
- ۳۱۴ گریه علیؑ برای سختی قیامت
- ۳۱۶ آثار دوستی در نامه عمل
- ۳۱۷ ثبت حسنات
- ۳۱۸ زیارت سیدالشهداءؑ و محو گناهان از نامه عمل

موقف و ایستگاه پنجم - محاسبه

- ۳۲۱ حساب اعمال
- ۳۲۳ دقت در حساب، موجب گرفتاری است
- ۳۲۴ سؤال از دوستی و محبت
- ۳۲۶ حساب به دست دوست
- ۳۲۸ دوست بدون حساب به بهشت می‌رود

۳۳۳ موقف و ایستگاه ششم - میزان

۳۳۵ ترازوی عمل

۳۳۶ معنای میزان چیست

۳۳۷ علی‌علیه میزان اعمال

۳۳۸ سنگینی دوستی و محبت در میزان

۳۴۰ ولایت و دوستی، آرام بخش دل‌ها در کنار میزان

۳۴۱ موقف و ایستگاه هفتم - پل صراط

۳۴۳ گذشتن از صراط

۳۴۴ افراد گوناگون در پل صراط

۳۴۵ دعای دوست در کنار صراط

۳۴۶ گذرنامه در دست امیرمؤمنان

۳۴۸ عبور فاطمه‌علیها از پل صراط

۳۵۱ □ فصل نهم - دوستان در بهشت

۳۵۳ ورود به بهشت

۳۵۳ پاکیزگی برای ورود به بهشت

۳۵۶ امید به گامی بر محبت دوست

۳۵۶ کیفیت ورود دوستان به قیامت

۳۵۷ نورافشانی دوستان خدا در قیامت

- ۳۵۸ اهل بیت علیهم السلام روشنی بخش قیامت
- ۳۵۸ دوستان علی علیه السلام کجایند؟
- ۳۵۹ دشمنان به فدای دوستان
- ۳۶۰ تشریفات ورود دوستان خدا به بهشت
- ۳۶۱ وارد شدن شیعیان حسین بن علی علیه السلام در بهشت بر رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۳۶۱ غلام و همجواری رسول خدا صلی الله علیه و آله در بهشت
- ۳۶۳ با تاجی از بهشت
- ۳۶۳ دوستان حضرت فاطمه علیها السلام در قیامت
- ۳۶۴ انتقام از دشمنان امام حسین علیه السلام
- ۳۶۵ حمد و سپاس برای دوستی و محبت

کتابنامه

۳۶۷

پیشگفتار

اگرچه در زمینه عاشورا و مدرسه خون خدا، حسین بن علی علیه السلام مطالب زیادی نوشته و سخن فراوان گفته شده است، ولی هنوز جای نوشتن و گفتن بسیار است زیرا عاشورا مدرسه‌ای است که قبل از برپایی آن، خبرش به گوش عالمیان رسیده و از آدم علیه السلام تا خاتم صلوات الله علیه پیرامونش سخن گفته‌اند.

از آن روزی که عزیز زهرا علیه السلام قدم به این عالم نهاد، پیامبر خاتم صلوات الله علیه او را معلم این مدرسه معرفی نمود. آن حضرت کنار حجره ایستاده، پس از ولادت حسینش فرمود: «فرزند مرا بیاورید.» وقتی نگاه حضرت به نوزاد افتاد، فرمود:

«عَزِيزٌ عَلٰیَّ يَا اَبَا عَبْدِ اللهِ»^(۱) بر من سخت است ای اباعبد الله.

و وقتی در میان کوچه در مقابل مردم او را می‌گرفت و بوسه باران می‌کرد همگان را به تعجب وامی‌داشت، ولی حضرت می‌فرمود: «من جای شمشیرها را می‌بوسم.»^(۲)

۱- ذوب النصار: ص ۲۰.

۲- بحار الانوار: ج ۱۰۰ / ص ۱۱۹.

عاشورا اگر یک روز عادی و معمولی بود، امیرمؤمنان علی علیه السلام در عبور از کربلا به آن اشاره نمی‌کردند، که: «الآن در خواب دیدم این سرزمین دریای خون است و حسین در میان خون‌ها غرق شده و هر چه کمک می‌خواهد کسی او را یاری نمی‌کند.»^(۱)

کدام امام معصوم را سراغ دارید که سخن از عاشرورا نگفته باشد؟ مگر امام سجاد علیه السلام نبود که در فرصت‌های مختلف، یادی از امام حسین علیه السلام می‌کرد و اشک می‌ریخت و می‌فرمود: «فرزند زهرا را کشتند در حالی که تشنه بود.»^(۲)

مگر امام صادق علیه السلام نبود که هنگام تشنگی وقتی آب نوشیدند، اشک از دیدگان‌شان جاری شد و فرمود: «لعنت خدا بر قاتل حسین علیه السلام». و فرمود: «من هر وقت آب خنک می‌نوشم، یادی از امام حسین علیه السلام می‌کنم.»^(۳)

آیا امام هشتم حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام در روز اول محرم به ربان بن شیب نفرمودند: «ای فرزند شیب! ماه محرم، ماهی است که این امت حرمتش را شناختند و با ذریه رسول خدا صلی الله علیه و آله جنگیدند، زنان ایشان را اسیر کردند و اموال‌شان را به غارت بردند.

ای فرزند شیب! هر وقت خواستی گریه کنی، بر حسین علیه السلام گریه کن.»^(۴)

۱- بحار الانوار: ج ۴۴ / ص ۲۵۲.

۲- بحار الانوار: ج ۴۵ / ص ۱۴۹.

۳- وسائل الشیعه: ج ۱۷ / ص ۲۱۶.

۴- امالی صدوق: ص ۱۹۲.

مگر امام زمان علیه السلام در زیارت ناحیه فرمودند: «ای جدّ بزرگو! اگر زمانه حضور مرا به تأخیر انداخت و مرا از یاری کردن تو بازداشت، ولی هر صبح و شام بر تو گریه می‌کنم و به جای اشک خون می‌گیرم.»^(۱)

و مگر روز قیامت هم یاد حسین علیه السلام فراموش می‌شود، روزی که صدیقه کبری فاطمه علیها السلام می‌آید در حالی که پیراهن خون‌آلود فرزندش حسین علیه السلام در دست اوست و می‌گوید: «پروردگار! این پیراهن فرزند من است و تو می‌دانی با او چه کردند.» از جانب خداوند ندا می‌آید: «ای فاطمه! ما تو را راضی خواهیم کرد.»^(۲) آیا حادثه‌ای وجود دارد که به اندازه عاشورا، اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام سخن از احیا و زنده داشتن آن گفته باشند؟!

چه توصیه‌ها که برای بهره‌برداری از این کلاس نموده‌اند و چه مجالسی که آنان برپا کردند تا همه از آن بهره‌مند شوند. اینجا است که مسئله عاشورا، تأمل و تدبیر بیشتری می‌طلبد تا تمام ابعاد و زوایای آن مورد بررسی و تحقیق قرار گیرد.

شرکت کنندگان در این کلاس افراد معمولی نبودند که به آسانی بتوان از کنار آنان گذشت، کسانی بودند که حسین بن علی علیه السلام آموزگار این کلاس، بهتر از آنان را در طول تاریخ سراغ ندارد.

مگر می‌توان به آسانی از کنار مسلم بن عوسجه گذشت؟! هنگامی که با بدن مجروح روی زمین افتاده و آخرین لحظات را پشت سر می‌گذارد، ناگهان دوستش

۱- بحار الانوار: ج ۱۰۱ / ص ۳۲۰.

۲- امالی مفید: ص ۱۳۰.

حبیب بن مظاهر را بالای سر خود می‌بیند که به او می‌گوید: «اگر وصیت و سفارشی داری به من بگو. و او با دست به حسین زهر علیه السلام اشاره می‌کند:

«أَوْصِيكَ بِهَذَا الرَّجُلِ»^(۱) (تو را به حمایت از این مرد سفارش می‌کنم.)

آیا می‌توان انسانی را فراموش کرد که خود را فدایی امام کرده و بدنش را همانند سپر، در مقابل تیرها قرار داده تا امام زمانش زنده بماند؟! و وقتی با بدن مجروح آخرین لحظات زندگی را پشت سر می‌گذارد، محبوبش را بالای سرش می‌بیند و می‌گوید:

«هَلْ أَوْفَيْتُ؟، آیا من به عهد و پیمان خود وفا کرده‌ام؟»

عاشورا درس‌های زیادی برای بشریت دارد، نه فقط برای کسانی که در آن زمان بودند، بلکه برای همه آنهایی که قبل از عاشر خبرش را شنیدند و کسانی که بعد از آن با داستانش آشنا می‌شوند.

عاشورا یعنی عشق ورزیدن به ارزش‌ها، همان که مولا امیرمؤمنان علی علیه السلام در مسیر صفین، در عبور از کربلا به آن اشاره نمود:

«مَصَارِعُ عَشَاقٍ شُهَدَاء»^(۲)

اینجا محل به زمین افتادن عاشقانی است که همه از شهداء هستند.

۱- مقتل الحسین علیه السلام: ص ۱۳۷.

۲- بحار الانوار: ج ۴۱ / ص ۲۹۵؛ «مر علی علیه السلام بکربلاء، فقال لنا مر به أصحابه: قد اغرورقت عيناه وبقول: هذا مناخ ركابهم وهذا ملتی رجالهم، هنا مراق دمانهم، طوبی لك من تربة علیها تراق دماء الأحبّة. وفی خبر آخر: ومانخ ركاب ومصارع عشاق شهداء لا یبقیهم من كان قلبهم ولا یلحقهم من بعدهم.»

در مورد عاشورا به موضوعات زیادی پرداخته شده: شجاعت، ایثار، فداکاری، نوع دوستی، عبادت، مناجات، نماز، قرآن، هدایت، امر به معروف، نهی از منکر، انفاق، مسابقه در خیرات و... ولی ما برآنیم که با توفیق الهی موضوعی را تعقیب کنیم که راز و رمز همه این موضوعات است و تمام اینها از آن شکل و رنگ می گیرد و آن موضوع «تولی و تبری» است، دل به ولی دادن و نفرت از دشمنان ولی داشتن، اعلام دوستی و دشمنی برای خدا نشان دادن محبت و عداوت در میدان عمل.

البته نمی خواهیم «تولی و تبری» را به دوستی و دشمنی معنا کنیم؛ زیرا معنای دقیق تری دارد، ولی برآنیم که در قالب دوستی و دشمنی موضوع را پی بگیریم. آنچه عاشورا را به جهانیان نشان داد و برای همیشه باقی نگاه داشت، خون هایی بود که بر اساس دوستی و دشمنی در رگ ها جاری بود، قلبی بود که خون را بر محور دوستی و دشمنی به اعضای بدن می رسانید. همان دوستی و دشمنی ای که محور دین است و حرکت دین بر آن محور به نتیجه می رسد: دوست داشتن خوبی ها و خوب ها و دشمن داشتن بدی ها و بدها، دوستی و عشق به آن اندازه که در راه رسیدن به دوست، خون قلب هدیه شود و دشمنی به آن مقدار که سرخی خون برای نابودی دشمن جلوه نمایی کند.

عاشورا یعنی حرکت تمام ذرات وجود بر محور دوست و حبیب بودن، مجاهده و تلاش برای نابودی دشمنان حق، همان چیزی که در زیارت اربعین امام حسین علیه السلام به ما آموخته اند و خواندن آن یکی از نشانه های مؤمن است:

«الْسَّلَامُ عَلٰی حَبِيبِ اللَّهِ؛ سلام بر حبیب خدا.»

معلم عاشورا را حبیب و دوست خدا دانستن و خود را شاگرد این مکتب معرفی کردن.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ أَنِّي وَلِيُّ لِمَنِ وَالَاةُ وَعَدُوٌّ لِمَنِ غَاذَاةُ؛^(۱)

خداوند! تو را شاهد می‌گیرم که من دوست هستم با هر که با حسین دوست است

و دشمن هستم با هر که با حسین دشمن است.»

همانا معیار شاگرد این مکتب بودن، دوستی و دشمنی در راه حسین علیه السلام است. پیروان نهضت عاشورا دارای شعارهایی هستند که جابر بن عبدالله انصاری در کنار مزار سید الشهداء علیه السلام، هنگام زیارت به آنان آموخته و آن شعار «حیبی یا حسین» است که، سخن از محبت و دوستی با حسین علیه السلام است.

اگر عاشورا بر محور دوستی و دشمنی دور نمی‌زد، علمدار کربلا حضرت قمر بنی هاشم ابوالفضل العباس علیه السلام در کنار علقمه با لب تشنه به یاد دوست آب را روی آب نمی‌ریخت و در مسیر دشمنی با دشمنان حسین علیه السلام نمی‌گفت:

«يَا نَفْسُ! لَا تَخْشَى مِنَ الْكُفَّارِ؛ مباد از دشمن بترسی.»

نه، او نمی‌ترسد، زیرا گفت:

«لَا أَوْهَبُ الْمَوْتَ إِذِ الْمَوْتُ رُقِيَ؛

از مرگ هرگز نمی‌هراسم چون فریاد زند.»

او آن چنان دوستی و دشمنی خود را به صحنه نمایش گذاشت که حاضر شد با دست‌های قطع شده نیز حمایت و پشتیبانی خود را از ولی‌اش اعلام دارد:

وَاللّٰهُ اِنْ قَطَعْتُمْ اَيِّمٰنِيْ
وَعَنْ اِمَامٍ صَادِقٍ السَّقِيْنِ
به خدا قسم اگر دستم را جدا کنید
و نیز از امامی که در ایمانش صادق است
اِنِّیْ اُحَامِیْ اَبْسَدًا عَنْ دِیْنِیْ
نَجِّلِ النَّبِیَّ الطَّاهِرِ الْاُمَیْنِ
و فرزند پیامبر پاک و امین است
آری نثار دست‌ها در راه حسین علیه السلام، رمز و راز عاشورا را آشکار می‌سازد که دین،
جز دوستی و محبت و بغض و دشمنی چیز دیگر نیست و عاشورا نیز که احیاکننده
دین است، همان رمز و راز را می‌طلبد.